

Perstoelichting bekendmaking resultaten RIVM

Door: burgemeester P.A.C.M. van der Velden

Datum: dinsdag 11 januari 2011

Plaats: stadskantoor Gemeente Breda

Tijd: 17.30 uur

Dames en heren

Ik heb er behoefte aan om in de informatievoorziening en de publieksvoorlichting in de nasleep van de grote brand bij Chemie-Pack in Moerdijk vorige week woensdag openheid en duidelijkheid te verschaffen. Het maatschappelijk belang van die openbaarheid gaat in onze ogen voor op de precieze en technische juistheid van alle informatie.

Tot die openheid behoort ook de volgende mededeling. Ik kan en zal daar nog geen vragen over beantwoorden, maar kan en wil u deze informatie niet onthouden. Zojuist ben ik geïnformeerd door het Openbaar Ministerie dat de rechtspersoon Chemie-Pack in staat van verdenking is gesteld vanwege het handelen in strijd met de vergunning.

Terug naar het onderwerp van vandaag.

Weliswaar heeft ons deze middag een rapportage bereikt over de resultaten van het onderzoek van het Beleids Ondersteunend Team Milieu Incidenten maar de duiding van alle metingen vergt echt nog wel even tijd en aandacht. Zeker ben ik blij dat er nu een rapport ligt maar het eindrapport is er eigenlijk nog niet. Er zijn nog enkele vragen die om een antwoord vragen maar ik ben wel behoorlijk gerustgesteld.

Laat me eerst enkele opmerkingen maken over de voorbije week en het proces dat we doormaken.

Er is mij als coördinerend burgemeester van de veiligheidsregio Midden en West Brabant en mijn collega Brok, burgemeester van Dordrecht en in die hoedanigheid verantwoordelijk voor de veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid, alles aan gelegen om dit moment te gebruiken om die duidelijkheid via u, media, aan alle betrokkenen te geven.

Als ik het heb over alle betrokkenen dan bedoel ik op de eerste plaats de hulpverleners en de direct omwonenden van Moerdijk, Strijen-Sas en de Hoeksche Waard. In één adem noem ik echter ook alle medewerkers van bedrijven die ten tijde van de brand ontruimd zijn of er zelfs gedurende de brand hebben moeten verblijven. Ik doel ook op de journalisten en woordvoerders die in en om de rampplek hun werk moesten doen.

Wij vinden het redelijk en passend in onze cultuur dat kennis en beleving en zorg door elkaar lopen en om voorrang vragen. Daar past ook het oordeel van deskundigen bij en kritische vragen zullen ook op een politiek niveau niet uitblijven. Dat mag en dat moet want als je met zoveel mensen in elkaars nabijheid veilig wil wonen, werken en ondernemen dan moet een kritische dialoog tussen alle partijen blijvend bijdragen aan de kwaliteit van onze samenleving

Echter, en daarvoor wensen wij nu onze verantwoordelijkheid te nemen. Eerst moet er klaarheid komen in de adviezen aan hulpverleners, medewerkers en de betrokken bevolking over de risico's die hun gezondheid aangaat. Verder moet er optimale veiligheid op korte maar ook op langere termijn worden gegarandeerd voor de medewerkers die nu saneren en opruimen. We moeten precies weten tot welk gebied de roetdeeltjes van de rookpluim kunnen zijn neergekomen en wat er in zit en wat dat betekent. We moeten weten of gewassen en landbouwproducten veilig zijn.

Om die adviezen nauwkeurig en betrouwbaar te kunnen geven zijn vele instanties bezig om metingen te verrichten, monsters te nemen en analyses uit te voeren.

Waterschappen, Rijkswaterstaat, de Brandweer en het Rijksinstituut nemen nauwkeurig waar welke stoffen in welke mate en met welk effect bij deze brand betrokken zijn. Toen het Openbaar Ministerie in het belang van het onderzoek de lijst van opgeslagen stoffen bij Chemie-Pack zondag vrijgaf woog het maatschappelijk belang daarvan ook zwaarder van het onderzoek, het zij zo. Wel goed om in dat verband op te merken dat de lijst vanaf de aanvang van het incident bij de hulpverleners beschikbaar was!

Het woord gelukkig past niet bij deze ramp, want zo duidde de minister van Opstelten van Veiligheid en Justitie het incident op juiste wijze, de impact is er te groot voor, maar als de ingezette lijn van informatie en adviezen over gezondheid en milieu op grond van

de resultaten niet wezenlijk hoeft te worden gewijzigd, dan stemt het me onder de gegeven omstandigheden wel rustig.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu – het RIVM - komt op basis van metingen tot een gezondheidsadvies. Ik beperk me tot het resultaat voor het brongebied, de hulpverleners, direct omwonenden en journalisten.

Collega Brok licht de resultaten toe over het gebied Dordrecht, Hoeksche Waard en verder.

Dan nu de resultaten.

Bij het bepalen van risico's na een brand is het altijd van belang vast te stellen in hoeverre mensen zijn blootgesteld aan giftige stoffen. Daarbij wordt gekeken om welke stoffen het gaat, aan welke concentraties mensen zijn blootgesteld en op welke manier, bijvoorbeeld via de huid, door inademing of door inname. Factoren die hierbij een rol spelen zijn de afstand tot de brand en duur van de blootstelling.

Voor het **brongebied**, het terrein van Chemie-pack, laten de metingen van de luchtconcentraties zien dat hulpverleners, werknemers in de omgeving van het afgebrande bedrijf en passanten geen risico lopen bij inademing. Wel kan contact met bluswater een risico betekenen. Daarom is het advies bij het betreden van het terrein passende bescherming dragen om direct huidcontact te voorkomen.

In het omliggende gebied – **het bedrijventerrein** – wordt geadviseerd nader onderzoek te doen naar eventuele besmetting/verontreiniging van gebouwen en percelen die langdurig in de rook hebben gelegen. Beschermende maatregelen zijn niet noodzakelijk, behalve als er in de zeer directe nabijheid van sloten met bluswater wordt gewerkt.

Het RIVM baseert haar adviezen op deze metingen. Ik noem ze u achtereenvolgens.

- Het advies van het RIVM om via de bestaande medische lijnen (huisartsen, bedrijfsartsen, GGD enzovoorts) mensen te registreren en centraal te monitoren blijft van kracht.
- Het RIVM voegt daar het advies aan toe om mensen met klachten in verband met de brand bij hun behandelend arts vrijwillig een gestandaardiseerde vragenlijst in te laten vullen. Zo kan de GGD in overleg met het RIVM in de gaten houden of er bijzondere gezondheidseffecten zijn.
- Het advies om de vragenlijst in te vullen en zich te laten registreren bij ARBO, GGD of bedrijfsarts geldt met nadruk voor hulpverleners en andere betrokkenen zoals journalisten en medewerkers, die tijdens de brand op of nabij het terrein waren. Zij werkten immers dicht bij de brand en hebben dus meer risico gelopen op een hogere blootstelling.
- Werknemers op het terrein en omwonenden hoeven zich alleen te melden als ze klachten hebben of ongerust zijn. Een nadrukkelijk verzoek is voor hen niet van toepassing omdat zij in veel mindere mate zijn blootgesteld aan gevaarlijke concentraties van giftige stoffen.
- Het RIVM adviseert mensen die zich bezig houden met opruim- en herstelwerkzaamheden om uit voorzorg bloed af te nemen. Bij eventuele klachten kan dit bloed later onderzocht kunnen worden.
- Nader medisch onderzoek van mensen of groepen mensen kan plaatsvinden als de resultaten van de monitoring of resultaten van verdere analyses daar aanleiding toe geven.
- Het belangrijkste advies aan mensen op dit moment blijft: heeft u klachten of zorgen die betrekking hebben op de brand, ga naar uw huisarts.

Ik geef het woord aan mij collega, de heer Brok.